

Lehden toimitus Jyväskylään – jatkuvuuksia ja uudistumista

Työelämän tutkimus -lehden toimitusvastuu siirtyi alkuvuodesta 2014 seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi Jyväskylän yliopiston Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitokselle. Tunnelmat täällä vastaanottavassa päässä ovat vaihdelleet pelonsekaisesta jännityksestä myönteiseen odotukseen. Toimitusvastuu merkitsee minulle ennen kaikkea mielenkiintoista akateemista talkootyötä näköalapaikalla työelämän tutkimukseen ja kehittämiseen.

Toimituksen siirtyminen ei tarkoita radikaalia muutosta lehden linjassa tai toiminnassa (edes päätoimittajan etunimi ei muutu), mutta pieniä uudistuksia toteutetaan. *Työelämän tutkimus* -lehti julkaisee edelleen empiirisiä tai teoreettisia tutkimusartikkeleita, katsauksia ja puheenvuoroja, muualla tutkittua -osiota, sekä kirja-arvioita. Jatkuvuuksia höystetään kuitenkin muutamalla uudistuksella. Yksi uudistuksista on, että jatkossa yksi vuoden kolmesta numerososta on teemanumero. Teemanumerot kokoavat ajantasaista tutkimustietoa työelämästä ja työyhteiskunnasta etukäteen kohdenneusta näkökulmasta. Vuoden 2014 teemanumero keskittyy työelämään sukupuolen näkökulmasta ja päätoimitusvastuu lehdestä on Tampereen yliopiston Hanna Ylöstalolla, Katri Otonkorpi-Lehtorannalla ja Tuija Koivusella. Tämän toimituskauden toinen teemanumero julkaistaan loppuvuodesta 2015. Teemanumerokutsu löytyy tästä lehdestä ja asiasta muistutetaan myöhemmin keväällä sähköpostilistoilla. Nyt on mahdollisuus vaikuttaa lehden toimintaan ja sisältöön käytän-

nössä: mikä teema tai näkökulma kaipaasi koovaa katsausta vuonna 2015?

Toinen uudistus on, että jatkossa pyrimme aiempaa vahvemmin monitieteelliseen lehteen, sillä *Työelämän tutkimus* -lehti on nimenomaan tarkoitettu monitieteelliseksi tutkimusfoorumiksi. Tämä on yhtä aikaa haaste ja rikkaus. Yhtäältä haasteena on esimerkiksi eri tieteenalojen vakiintuneiden käytäntöjen yhteensovittaminen yksiin kansiin. Toisaalta erilaiset näkökulmat, teoriaperusta, menetelmät ja aineistot tuovat tietoa ja näkökulmia työelämästä eri suunnista. Mia Hakovirta huomioi viime vuoden viimeisen lehden pääkirjoituksessa (3/2013), että lehden tulisi jatkossa olla aiempaa monitieteellisempi. Tähän haasteeseen olen pyrkinyt vastaamaan pienillä, mutta merkittävillä, uudistuksilla. Lehden toimitusneuvosto on aiempaa monitieteellisempi ja sen jäseniä ovat: Anne Alvesalo-Kuusi, Timo Anttila, Monica von Bonsdorff, Taru Feldt, Mia Hakovirta, Paul Jonker-Hoffrén, Anu Järvensivu, Mervi Hasu, Matti Hannikainen, Jouko Nätti ja Pasi Pyöriä. Lisäksi kiinnitän erityistä huomioita siihen, että julkaistavat puheenvuorot, lectiot ja katsaukset edustavat eri tieteenaloja. Tieteellisille artikkeleille ei jatkossakaan ole jaossa oiketietä lehteen, eikä toimitus tehtaile tekaistuja vertaisarviointiraportteja, ei edes monitieteellisyyden edistämisen nimissä. Olennaista monitieteisyyden toteutumisen kannalta on, että toimitusprosessiin lähetetään hyväntasoisia artikkelikäsitkirjoituksia eri tieteenaloilta.

Tutkimusyhdistyksen 10-vuotisjuhla-seminaari: Työelämä vuonna 2025

Työelämän tutkimus -lehteä julkaiseva Työelämän tutkimusyhdistys ry. on kulkenut kymmenvuotisen taipaleen. Yhdistys perustettiin vuonna 2003 jatkamaan ja uudistamaan Työpoliittisen yhdistyksen toimintaa. Yhdistys juhlisti saavuttamaansa esiteini-ikää seminaarissa 31.1.2014. Miksikään hetkelliseksi tähdenlennoksi tutkimusyhdistys tai sen julkaisema Työelämän tutkimus -lehti eivät siis jääneet. Seminaari katsoi tulevaan ja pohti suomalaista työelämää vuonna 2025. Työelämän tulevaisuutta tarkasteltiin yhdistyksen toteuttaman asiantuntijakyselyn kautta. Asiantuntijakyselyyn oli vastannut yhteensä 218 työelämän tutkijaa ja asiantuntijaa loppuvuodesta 2013.

Millaiselta suomen työelämä vuonna 2025 sitten näyttää kyseisen kyselyn valossa? Asiantuntijat arvioivat työelämän ennen kaikkea yksilöllistyvän, mutta myös polarisoituvan, moniarvoistuvan ja teknologisoituvan. Työorganisaatioissa ja työskentelykulttuurissa arvioitiin niin ikään tapahtuvan muutoksia. Organisaatiokulttuurin arvioitiin vuonna 2025 olevan rennompi ja keskusteleavampi. Työelämän hierarkiat siis madaltuvat ja muuttuvat entisestään. Silti asiantuntijat jakoivat käsityksen siitä, että jatkossa jako ”hyviin” ja ”huonoihin” töihin syvenee. Tuomo Alasoini esittelee kyselyn tuloksia tarkemmin katsauksessaan (ks. sivu 81–87).

Seminaarissa pohdittiin edelleen sitä, tuleeko esitetyt totuudet ja käsitykset työelämästä hyväksyä deterministisinä, lähes itseään toteuttavina profetioina vai onko esimerkiksi työelämän polarisoitumiselle vaihtoehtoa? Vastausta tähän on mahdotonta antaa, mutta kysymys on osuva. Olennaista on tunnistaa työelämän eri ilmiöitä ja niitä tuottavia ja ylläpitäviä rakenteita ja käytäntöjä riittävän ajoissa. Tähän tarvitaan ennen kaikkea ajantasaista tutkimusta ja kehittämistöi-

mintaa, tiedon jakamista sekä saadun tiedon hyödyntämistä käytännössä.

Yhdistyksen kymmenvuotisseminaarissa sivuttiin myös työttömyyttä. Seminaarissa todettiin, että Suomessa työn tekeminen ja työmarkkinakansalaisuus on aina ollut kunnia-asia. Työttömyystilanteessa yksilö menettää paitsi työn ja ansiot, joskus myös arkielämän rytmin ja työpaikkaan liittyvät palvelut, kuten terveyspalvelut. Tässä numerossa Kirsi Niiranen, Hanna Hakulinen, Pirjo Manninen ja Kimmo Räsänen kuvaavat tutkimus- ja kehittämishankkeen havaintoja työttömien terveyspalvelujen kehittämisestä.

Toisessa artikkelissa työmarkkinoita tarkastellaan politiikkatoimien näkökulmasta. Ville Seppälä ja Jaakko Pehkonen tarkastelevat artikkelissaan vuoden 1997 työmarkkinuudistusta ja ammattikouluttamattomien nuorten NEET -astetta, eli työvoiman ulkopuolella ja työttömänä olevien osuutta ikäryhmästä. Nuorisotyöttömyyden kiusaamassa Euroopassa artikkelin aihe on erittäin ajankohtainen.

Lehden kolmas artikkeli tarkastelee tiimejä muuttuvassa työelämässä. Mitra Raappana ja Maarit Valo keskustelevat siitä, miten työelämän muutokset näkyvät tiimikäsitteissä ja -kokemuksissa. Artikkelin haastaa pohtimaan sitä, mitä tiimityö ja tiimit merkitsevät työntekijöille ja organisaatioille.

Lopuksi haluan esittää onnittelut ja kiitokset lehden väistyneelle toimitukselle, päätoimittajana toimineelle Mia Hakovirtalle ja toimitussihteeri Henna Isoniemelle. Onnittelut ja kiitos Mialle ja Hennalle erittäin onnistuneesta toimituskaudesta!

Tiedän, että monta hyvää artikkeliajastusta muhii eri puolella Suomea, aineistot odottavat analysointia, teemat kirjoittajaansa, ja moni artikkeli on vain lähetystä vaille valmiina. Siis – osallistu ja julkaise *Työelämän tutkimus*-lehdessä.

Mia Tammelin